

**XII Regionalni samit
guvernera, ministara finansija
i direktora poreskih uprava**

**“Finansijska i monetarna stabilnost
regiona u uslovima kontinuiranog slabog
privrednog rasta u evrozoni”**

PROGRAM

12-14. jun 2025.

INSTITUCIONALNI POKROVITELJI SAMITA

**Ministarstvo
finansija**

**Poreska
uprava**

**CENTRALNA BANKA
CRNE GORE**

VIP PARTNER

PARTNER

MEDIJSKI PARTNER

DAN 0 – 12.jun 2025.

17.00 – 19.00 Registracija učesnika

20.00 – 22.00 Koktel dobrodošlice

DAN 1 – 13.jun 2025.

09.30 – 09.40 – Poruka organizatora

Aleksandar Vlahović, predsednik Saveza ekonomista Srbije

09.40 – 10.00 – Obraćanje guvernerke

Irena Radović, guvernerka Centralne banke Crne Gore

10.00 – 11.40 – PANEL 1 – GUVERNERI CENTRALNIH BANAKA

SEPA I ZAPADNI BALKAN: KATALIZATOR ZA EU KONVERGENCIJU I PRISTUP JEDINSTVENOM EVROPSKOM TRŽIŠTU

Integracija zemalja Zapadnog Balkana u Jedinstveno područje plaćanja u eurima (SEPA) predstavlja strateški korak ka dubljoj konvergenciji s Evropskom unijom, kako tehnički, tako i ekonomski, usklađivanjem platnih sistema sa evropskim standardima. Kao jedan od ključnih stubova Novog plana rasta za Zapadni Balkan, učešće u SEPA ne predstavlja samo tehničku reformu, već i političku posvećenost uključivanju regiona u ekonomsku infrastrukturu EU. Panel će razmatrati na koji način članstvo u SEPA može doprineti stabilnosti i inovacijama na domaćim finansijskim tržištima, jačanju saradnje između javnog i privatnog sektora, kao i ubrzanju priprema za buduće članstvo u EU. U tom kontekstu, diskusija će obuhvatiti i širu evoluciju evropskog platnog sistema, uključujući razvoj digitalnog evra, i njegove moguće implikacije za zemlje koje još nisu u evrozoni, a nalaze se na putu pristupanja.

Govornici (po abecednom redu):

- **Ulrich Bindseil**, generalni direktor za tržišnu infrastrukturu i plaćanja, ECB
- **Ahmet Ismaili**, guverner, Centralna banka Kosova
- **Matija Laco**, Predstavnik Svetske banke u Upravnom odboru SEPA
- **Emilija Nacevska**, viseguvernerka, Narodna banka Severne Makedonije
- **Irena Radović**, guvernerka, Centralna banka Crne Gore
- **Gent Sejko**, guverner, Banka Albanije

Moderator: Zorica Kalezić, viceguvernerka, Centralna banka Crne Gore

11.40 – 11.50 Pitanja iz publike

11.50 – 12.20 Kafe pauza

12.20 – 14.00 – PANEL 2 – GUVERNERI CENTRALNIH BANAKA

GEOPOLITIČKA FRAGMENTACIJA I CARINSKI PRITISCI: INFLACIONI RIZICI I IZAZOVI MONETARNE POLITIKE NA ZAPADNOM BALKANU

Kako globalna trgovina postaje sve fragmentiranija usled geopolitičkih tenzija i strateških rivalstava, zemlje Zapadnog Balkana suočavaju se sa složenim makroekonomskim okruženjem koje oblikuju rastuće carine, poremećeni lanci snabdevanja i inflacioni pritisci iz inostranstva. Za male ekonomije koje u velikoj meri zavise od uvoza, ovi izazovi otežavaju sprovođenje konvencionalne monetarne politike, jer troškovna inflacija izazvana spoljnim šokovima ostavlja malo prostora za korišćenje tradicionalnih instrumenata poput kamatnih stopa. Uvođenje novih trgovinskih barijera između velikih globalnih blokova ne samo da povećava uvozne cene, već dodatno pojačava nestabilnost na tržištima hrane i

energije – upravo onim segmentima na koje su ekonomije Zapadnog Balkana posebno osetljive. Monetarne vlasti u regionu danas se suočavaju sa izazovom upravljanja inflacijom koja više nije ciklični fenomen, već strukturna posledica globalnog preusmeravanja.

Govornici (po abecednom redu):

- **Maroje Lang**, viceguverner, Hrvatska narodna banka
- **Razvan Munteanu**, predsednik IO, AikGroup
- **Irena Radović**, guvernerka, Centralna banka Crne Gore
- **Jasmina Selimović**, guvernerka, Centralna banka Bosne i Hercegovine
- **Tina Žumer**, viceguvernerka, Banka Slovenije

Moderator: Zorica Kalezić, viceguvernerka, Centralna banka Crne Gore

14.00 – 14.15 Pitanja iz publike

14.15 – 15.00 Ručak

DAN 2 – 14.jun 2025.

09.15 – 09.45 – Obraćanje direktora „Expo 2027“

Dušan Borovčanin, direktor „Expo 2027“

09.45 – 11.15 – PANEL 3 – MINISTRI FINANSIJA

ODGOVORNA FISKALNA POLITIKA – PREDUSLOV UNAPREĐENJA STABILNOSTI I OTPORNOSTI EKONOMIJE U USLOVIMA SLABOG RASTA U EVROZONI

Usklađivanje javnih politika sa zakonodavstvom EU od suštinskog je značaja za obezbeđivanje regionalne stabilnosti i integracije. Globalni trendovi i dalje značajno utiču na javne finansije širom regiona, što dodatno naglašava važnost poštovanja fiskalnih pravila — i otvara pitanje da li ta pravila treba da postanu stroža kako bi se osigurala dugoročna fiskalna stabilnost. Efikasno upravljanje javnim investicijama zahteva izbor projekata na osnovu njihove izvodljivosti, transparentnosti i šireg ekonomskog značaja. Ključno pitanje u savremenim raspravama jeste da li postoji dovoljan fiskalni prostor za potencijalne ekonomske podsticaje ili su granice fiskalne intervencije već dostignute. Usklađenost fiskalne i monetarne politike ostaje od presudnog značaja, posebno u kontekstu rešavanja inflatornih pritisaka koji i dalje predstavljaju izazov.

Strukturne reforme su ključne za očuvanje stabilnih javnih finansija i podršku održivom ekonomskom rastu. Szbijanje sive ekonomije kroz unapređenje poreske i carinske politike je od velike važnosti, uz razvoj i primenu sistema za praćenje prometa duvanskih proizvoda. U uslovima neizvesnosti, saradnja sa međunarodnim finansijskim institucijama postaje neophodna, a fiskalne politike za 2024. godinu, zajedno sa projekcijama za 2025, moraju se pažljivo razmotriti kako bi se uspešno odgovorilo na promenljivo ekonomsko okruženje.

Govornici (po abecednom redu):

- **Mario Demirović**, direktor Carinske uprave Hrvatske
- **Bojan Paunović**, generalni direktor Direktorata za državni budžet, Ministarstvo finansija Crne Gore
- **Blagoje Paunović**, predsednik Fiskalnog saveta Srbije
- **Goran Pekez**, direktor korporativnih poslova i komunikacija JTI za Zapadni Balkan

Moderator: Zdravko Marić, bivši ministar finansija, Vlada Hrvatske

11.15 – 11.30 Pitanja iz publike

11.30 – 12.00 Kafe pauza

12.00 – 13.45 – PANEL 4 – DIREKTORI PORESKIH UPRAVA

REFORMA I MODERNIZACIJA PORESKE UPRAVE – CILJEVI, DOMETI I OGRANIČENJA

Poreske uprave u regionu suočavaju se sa ključnim izazovima, uključujući potrebu za modernizacijom i efikasnim prikupljanjem prihoda u uslovima neizvesnosti. Efikasna poreska administracija od presudnog je značaja za očuvanje stabilnosti javnih finansija. Iako reforme mogu imati svoja ograničenja, one su neophodne za unapređenje poreske discipline i jačanje transparentnosti. Sprečavanje rasta sive ekonomije ostaje prioritet, što zahteva snažniju kontrolu i unapređenje mehanizama izveštavanja. Regionalna saradnja jača napore u borbi protiv poreske evazije, dok izgradnja poverenja sa poreskim obveznicima podstiče dobrovoljno ispunjavanje obaveza. Digitalizacija i uvođenje elektronske poreske administracije ključni su za pojednostavljivanje procesa i povećanje efikasnosti. Na kraju, jasno i dosledno poresko tretiranje akciznih proizvoda je od suštinske važnosti za sprečavanje utaje, očuvanje javnih prihoda i podršku fer tržišnim uslovima.

Govornici (po abecednom redu):

- **Miroslav Đinović**, pomoćnik direktora, Poreska uprava Srbije
- **Sava Laketić**, v.d. direktor, Poreska uprava Crne Gore
- **Goran Maričić**, direktor, Poreska uprava Republike Srpske
- **Ilir Murtezaj**, direktor, Poreska uprava Kosova
- **Admir Omerbašić**, direktor, Poreska uprava Federacije BiH
- **Goran Pekez**, direktor korporativnih poslova i komunikacija JTI za Zapadni Balkan
- **Zoran Tegeltija**, direktor, Uprava za indirektno oporezivanje BiH

Moderator: Dragijana Radonjić Petrović, potpredsednica Saveza ekonomista Srbije

13.45 – 14.00 Pitanja iz publike

14.00 – 14.10 Zaključna razmatranja

14.10 – 15.00 Ručak